

ปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

CAUSAL FACTOR OF ADMINISTRATION AND EDUCATIONAL INSTITUTION EFFECTIVENESS
OF EDUCATIONAL PERSONNEL KAMPHAENG PHET PROVINCIAL EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE.

ไพโรจน์ บดิรัฐ^{1*}, ธนัต ยันต์ทอง²

Praison Bodirat^{1*}, Thanat Yanthong²

^{1&2} คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข

^{1&2} Faculty of Social Sciences and Education Thongsook College

E-mail : ntawan@hotmail.com

วันที่รับบทความ 16 มิถุนายน 2568

วันแก้ไขบทความ 1 กรกฎาคม 2568

วันที่รับบทความ 4 กรกฎาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ระดับศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหาร 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหาร และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยเชิงสาเหตุ ภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) ประสิทธิภาพการบริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรโดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ; ประสิทธิภาพ; การบริหาร

Abstract

This research aims to 1) To study the causal factors in management 2) To study the level of management effectiveness and 3) to study the relationship between Causal factors of administration and educational institution effectiveness of educational personnel Kamphaeng Phet Provincial Educational Service Area Office. The population used in this research was 385 educational personnel. The instrument used was a questionnaire. data analysis Finding Percentage, Mean, and Standard Deviation and find the relationship by Pearsion's product correlation coefficient.

The results showed that 1) causal factors The overall picture is at a high level. When considering each aspect, the first place was management, followed by atmosphere and organizational culture. Leadership Personnel Development and the final ranking is Curriculum and teaching management 2) Management effectiveness The overall picture is at a high level. When considering each aspect, it was found that the first place was academic administration. followed by general management budget management and the final ranking is Personnel management 3) the relationship between Causal factors of administration and educational institution effectiveness of educational personnel Kamphaeng Phet Provincial Educational Service Area Office, as a whole, the positive correlation was at a moderate level. statistically significant at 0.01 level

Keywords : Causal factors; Efficacy; Administration

บทนำ

การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่จะช่วยให้การบริหารงานในสถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายและประสบผลสำเร็จสูงสุดโดยการใช้ทฤษฎีการบริหารมาประยุกต์ใช้หรือกระบวนการบริหารซึ่งการบริหารที่ดีจะต้องอาศัยทักษะและกระบวนการการบริหารงานเป็นหลักตลอดจนการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารจัดการงานในด้านต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างสูงสุดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของครูและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานให้ผลงานที่จะได้ออกมานั้นเป็นไปอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ (ปฏิภาณพล อุตสาหกรรม. 2563) การบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารและจัดการ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดเพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงานและใช้หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหาร ในปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการหนึ่ง คือ การทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบในงานสอนจะเป็นงานหลักแต่งานในหน้าที่พิเศษที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่ครูปฏิเสธไม่ได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะทำให้ครูทุกคนรักในงานสอน มีการทำงานและเก็บงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมายทันการณ์ ปัจจัยการบริหารโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่เป็นตัวชี้วัดองค์ประกอบในการบริหารจัดการโรงเรียน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จย่อมมีปัจจัยการบริหารที่แตกต่างไปตามบริบทแต่ละโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นไปตามกระแสของโลกาภิวัตน์ที่มีปรากฏในช่วงขณะนั้น ๆ ผู้บริหารที่ชาญฉลาดย่อมมีการปรับเปลี่ยนปัจจัยการบริหารโดยคำนึงถึงเหตุผล ประมาณการ บุคคล และชุมชน (ปริญ โขตินาราวัตน์. 2564)

ประสิทธิผลโรงเรียนเกิดจากปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่ดี มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน โรงเรียนที่มีปัจจัยการบริหารที่ดี กล่าวคือ มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เอกสาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอและมีทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมเพรียง ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานโรงเรียนตามขอบข่ายงานที่ได้รับจากการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็น เป็นงบประมาณ บุคคล วิชาการและการบริหารทั่วไป มีประสิทธิภาพประสิทธิผลตามเป้าหมายที่โรงเรียนได้วางไว้ เมื่องานตามขอบข่ายที่วางไว้มีประสิทธิภาพได้ประสิทธิผลก็ย่อมส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่าง ๆ สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน(วิมลย ลีทอง, 2563)

จากรายงานสภาวะการศึกษาของประเทศไทยในปี 2561 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ นักเรียนจากการประเมินผลทั้งภายในประเทศ (O - Net) และเปรียบเทียบระหว่างประเทศ (PISA) อยู่ในเกณฑ์ ต่ำผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาในกรุงเทพฯ ฯ และเมืองใหญ่ที่มีเศรษฐกิจดีและ จังหวัดอื่นที่จนกว่ายังคงแตกต่างกันสูง การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและสมรรถนะการศึกษาของ ไทยยังพบว่าดัชนีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสังคม ดัชนีการพัฒนาการศึกษารวมถึงผลการ ทดสอบเปรียบเทียบของไทยกับนักเรียนนานาชาติอยู่ในเกณฑ์ต่ำ กว่าหลายประเทศในเอเชียตะวันออกและ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย (พรพิมล อุ่นเสียม, 2561) เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่วัดจากการสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน 5 วิชา หลักตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา ได้คะแนนเฉลี่ยออกมาต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ใน การประเมินของส านักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานอื่น ๆ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เรียนแบบท่อง จ ำเพื่อสอบเอาคะแนน แต่คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ไม่เป็น ขาดทักษะในการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานและการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับผลการทดสอบ นักเรียนนานาชาติ PISA ใน 3 วิชาหลักที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยและลำดับที่ของนักเรียนไทยอยู่ในลำดับต่อมาโดย ตลอด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงคุณภาพด้านการจัดการศึกษา ของประเทศไทยที่ยังมีปัญหายู่มาโดย เฉพาะด้านการบริหารจัดการด้านวิชาการของสถานศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหาร สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การ เรียนการสอน ำเนินไปได้อย่างราบรื่นเปรียบเหมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ ดังนั้น สิ่งที่ช่วยในการ แก้ปัญหาให้การจัดการศึกษาของประเทศมีประสิทธิผลดีขึ้นคือการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการของสถานศึกษา ดังจะเห็นได้จากประเทศที่มีคุณภาพทางการศึกษาอยู่ในอันดับต้น ๆ ของโลก เช่น ฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ อังกฤษ สิงคโปร์ ต่างมุ่งเน้นพัฒนาประสิทธิผลด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายชัดเจน ให้ท้องถิ่นทำหลักสูตรเพิ่มเติม มีอิสระในการ พัฒนาหลักสูตรแบบผสมผสาน เน้นการจัดการศึกษาแบบพิเศษตามความถนัด ความเก่งของนักเรียน ส่งเสริม การวัดและประเมินผลที่ไม่ใช้คะแนนเป็นหลัก เพื่อลดความแตกต่างระหว่างโรงเรียนและระหว่างนักเรียนกลุ่ม ต่างๆจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ นั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลอยู่หลายอย่าง เช่น อารีย์ ภูมิพันธุ์ (2555) ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และด้านชุมชนและยังพบว่า พบว่า มีปัจจัยที่มีอิทธิพล 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้าน พฤติกรรมการบริหาร ปัจจัยด้าน สมรรถนะโรงเรียนและปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน ปัจจัยทั้งหมดมีอิทธิทั้งทางตรงและ ทางอ้อมต่อการบริหารสถานศึกษา แต่แตกต่างกันอยู่หลากหลายและแต่ละพื้นที่ของแต่ละภาคใน ประเทศไทยก็มีปัจจัยที่แตกต่างกันไป

ดังนั้นแล้วปัจจัยเชิงสาเหตุจึงมีผลกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง อีกทั้งยังมีผลต่อการพัฒนาเยาวชนบุคคลในสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของชาติได้ด้วยผู้วิจัยใน

ฐานะบุคลากรทางการศึกษาจึงเห็นความสำคัญ ของปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารงานอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้การพัฒนาในทุกด้านเกิดขึ้น ทั้งการบริหารงานวิชาการ บุคคล การเงิน และการบริหารทั่วไป เมื่อการบริหารดีก็จะส่งผลให้มีการจัดการศึกษาที่ดีกับเยาวชนอย่างครบถ้วนพอเหมาะกันในทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองก็จะมีคุณภาพเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะครุมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิภาพสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรและนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาอันจะส่งผลต่อภาพรวมการบริหารนำไปสู่พัฒนาการศึกษาทุกด้านให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) ทำการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรโดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาร์โร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1970 : 607 – 610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม. 2559)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรประกอบด้วย 5 ปัจจัยได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล ด้านบริหารทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาโดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม จำนวน 385 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม. 2559)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) (ในตะวัน กำหอม. 2559)

2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาลงความเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน

2.2 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากร ทางการศึกษา ที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน

2.3 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้เชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .897

2.4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 385 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากรกรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้ โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่า ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best.1977:147 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม. 2559)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient อ้างถึงในในตะวัน กำหอม 2557) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

สูงกว่า 0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.30-0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 0.30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.0	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผล

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษาเรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานบุคคล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

สอนตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยยุทธ ถนอมวงษ์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน และปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าพบว่าปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลย์ สิทธิทอง (2563) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านงบประมาณ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชยพงษ์ ปาละหงษา (2565) ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอันดับที่ 1 คือด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของเมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลย์ สิทธิทอง (2563) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานบริหารวิชาการด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานบริหารงบประมาณ และด้านงานบริหารบุคคล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชยพงษ์ ปาละหงษา (2565) ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุการบริหารกับประสิทธิภาพสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษาเรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ การบริหารงานวิชาการ รองมาคือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารงานบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมรินทาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางการบริหาร จำนวน 6 ปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ งบประมาณและทรัพยากรเพื่อการบริหาร นโยบายสู่การปฏิบัติบุคลากร กระบวนการบริหาร และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สำหรับปัจจัยที่ไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 3 ปัจจัย คือ โครงสร้างขององค์การภาวะผู้นำของผู้บริหาร สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และแนวทางพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เสนอแนะไว้ 6 ปัจจัย ประกอบด้วย นโยบายสู่การปฏิบัติ กระบวนการบริหารบุคลากร งบประมาณและทรัพยากรเพื่อการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชยพงษ์ ปาละหงษา (2565) ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ครอบคลุม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดหาวิทยากรผู้มีความรู้ความชำนาญในการอบรม ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับครูผู้สอน เพื่อที่จะได้เกิดความรู้ความเข้าใจตรงกัน สามารถนำมาวางแผนในการจัดการศึกษาในด้านวิชาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยุทธ ถนอมวงษ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
ข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- ธัชยพงษ์ ปาละหงษา. (2565). ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา
โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.หลักสูตรศึกษาศาสตร
ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข
- ในตะวัน กำหม่อม.(2559). การวิจัยทางการศึกษา. เล่ม 2.วิทยาลัยทองสุข.กรุงเทพฯ
- ปฎิภาณพล อุดสาหรัณย์. (2563). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไปด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของครู
และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านสระขาม อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์. หลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยทองสุข
- ปริญ โขตินาราววัฒน์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยงานบริหารงานทั่วไปที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ของครูโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. วิทยาลัยทองสุข.
- พรพิมล อุ่นเสียม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579. (กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.
- อารีย์ ภูมิพันธุ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.